

Отже, диференційоване навчання займає важливе місце в системі освіти, адже вкрай необхідно враховувати індивідуальні особливості кожного учня для успішного навчання іноземної мови. Впровадження диференційованого підходу до навчання іноземної мови у старшій школі необхідно, адже на цьому етапі розвитку учні мають вибіркове ставлення до предметів, сумлінно вставляються лише до тих навчальних предметів, які безпосередньо пов'язані з їх вибором майбутньої професії, мають власні погляди, готові висловлювати свою думку, якщо їх вмотивувати. Тож використання технологій диференційованого навчання іноземної мови у старшій школі, може допомогти вчителю створити ефективний та інклюзивний процес навчання, який відповідає потребам та можливостям різних учнів. Також диференційоване навчання іноземної мови в старшій школі готує учнів до майбутнього життя, розвиваючи їхні навички та компетентності, які є важливими для успішної адаптації у сучасному світі.

Література

- Парахневич, А. О. (2017). *Диференційований підхід до навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей*. Відновлено 3
https://kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/parakhnevych_dyferenciiovanyi.pdf
- Поліщук, В. М. (2010). *Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник* (3-тє вид., виправл.). Суми: Університетська книга.
- Сікорський, П. І. (1998). *Теоретико-методологічні основи диференційованого навчання*. Львів.
- Токарева Н. М. та Шамне А. В. (2017). *Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник*. Київ.
- Yanytskyi, Y. & Hladka, O. (2020). Differentiation of the process of teaching a foreign language in middle school. *Актуальні питання філології та методики викладання мов*, 3(15, част. 2), 216–223.

Nataliia Nesterenko

Kyryvi Rih State Pedagogical University

Peculiarities of Differentiating the Process of Foreign Language Learning in High School

The article explores the differentiation process in foreign language teaching in high school, focusing on individual psychological traits, learning preferences, and teaching strategies. It examines the implementation of VARK models, Bloom's taxonomy, and innovative methods to create inclusive and effective lessons. Key principles like clarity, scientific approach, and relevance are emphasized for improving learning outcomes.

Key words: differentiation, high school, foreign language teaching, VARK model, innovative teaching methods.

Пенцаль М. О.

Криворізький державний педагогічний університет

Науковий керівник – канд. пед. наук, доц. Пальчикова О. О.

<https://doi.org/10.33989/pnpu.791.c3298>

Використання цифрових ресурсів під час навчання синтаксису англійського складного речення учнів 11 класу ЗЗСО

Сучасна іншомовна освіта характеризується активним застосуванням цифрових ресурсів, спрямованих на підвищення мотивації до навчальної

діяльності, створення невимушеної атмосфери, де відбувається вільна інтеракція суб'єктів навчання, активізацію когнітивних процесів під час запам'ятовування граматичного матеріалу, зокрема синтаксичних одиниць, необхідних для побудови складних речень. Вказану ідею відображено в Державному стандарті базової середньої освіти (Державний стандарт базової середньої освіти, 2020), де зазначено, що суб'єкт навчання має усвідомлено послуговуватися цифровими інструментами для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опанувати нові технології. Водночас, “майстерність володіння іноземною (англійською) мовою залежить від умінь коректно поєднувати мовні одиниці інших рівнів у межах саме синтаксичного ярусу, що є на вершині ієрархії мовних рівнів та уможливорює реалізацію комунікативної функції мови” (Пальчикова, 2024, с. 242). З огляду на це однією з актуальних тем, розглянутих в 11 класі ЗЗСО є навчання синтаксису, зокрема англійського складного речення (Навчальні програми з іноземних мов, 2017), тоді як використання цифрових ресурсів під час вивчення синтаксичного матеріалу сприяє стимулюванню пізнавального інтересу здобувачів освіти, оптимізації пошуку навчальних завдань і створенню власного контенту.

Особливості імплементації цифрових ресурсів до навчання граматики англійської мови розглянуто в працях М. Кортез, Д. Нунена, Дж. Хармера, Г. Штайгер, П. Тейлор, С. Торнбері, де акцентовано на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій під час формування граматичних навичок (оволодіння морфологічними і синтаксичними одиницями, їх комбінування задля конструювання речення; усвідомлення особливостей порядку слів у реченні; послуговування граматичними явищами в усному й писемному видах мовлення).

Г. Штайгер (Steiger, 2018) зазначає, що використання цифрових ресурсів, як-от інтерактивні платформи, мобільні додатки та онлайн-тренажери, дає змогу значно підвищити ефективність навчання синтаксису. Наприклад, інтерактивні платформи *Kahoot* або *Quizlet* дозволяють учням закріплювати знання граматичних структур у формі гри, що сприяє підвищенню мотивації до вивчення мови. Своєю чергою, С. Торнбері (Thornbury, 2017) вказує, що мобільні додатки *Grammarly* та *Duolingo* забезпечують індивідуальний підхід до навчання, оскільки адаптують завдання до рівня підготовки учня.

П. Тейлор звертає увагу на використання інтерактивних завдань із використанням платформ *Google Classroom* або *Edmodo*, що уможливлюють створення умов для колаборативного навчання, де учні працюють у групах над завданнями з синтаксичними одиницями і конструкціями. Це сприяє формуванню навичок аналізування та побудови складних речень англійською мовою. Науковець вважає, що колаборативне навчання за допомогою цифрових ресурсів також формує навички міжособистісного спілкування (Taylor, 2021).

Р. Кларк віддає перевагу використанню *Google Forms* для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, що уможливлює оперативне отримання даних стосовно успішності засвоєного матеріалу, виявлення прогалин у знаннях та вчасне коригування навчальної діяльності (Clark, 2023).

Зокрема, *Google Forms* можна використовувати для створення тестів з автоматичною перевіркою, що економить час вчителя. Крім того, платформи, на кшталт *Socrative* чи *Mentimeter*, дозволяють отримувати миттєвий зворотний зв'язок у режимі реального часу, що сприяє інтерактивності навчання. Означену думку підтримує Дж. Хармер (Harmer, 2020) і наголошує, що цифрові інструменти роблять оцінювання більш об'єктивним і прозорим, адже всі результати фіксуються автоматично й можуть бути проаналізовані для подальшого вдосконалення методики навчання.

На основі аналізу сучасних цифрових ресурсів, що застосовують для навчання граматики англійської мови в ЗЗСО, виокремимо кілька застосунків, доцільних для навчання синтаксису англійського складного речення. Передовсім, важливим є застосування інтерактивних завдань, зорієнтованих на взаємодію здобувачів освіти під час конструювання складносурядних і підрядних речень у парах чи групах; практичне використання речень у процесі діалогічного мовлення. Так, платформи *Google Classroom* чи *Edmodo* забезпечують ефективну взаємодію учнів, дозволяють їм працювати в групах над створенням тексту з використанням складносурядного і складнопідрядного речень, що формує навички міжособистісної взаємодії, критичного мислення та колективного розв'язання проблем (Ellis, 2021).

Своєю чергою послуговування онлайн-тренажерами *Quizlet* чи *Kahoot* уможлиблює інтегрування елементів гейміфікації в процес навчання мови та сприяє розвитку навичок коректного вживання порядку слів у реченні, вдосконаленню навичок послуговування клозами під час ситуативного спілкування чи в процесі створення письмових текстів. Однією з переваг вказаних ресурсів є залучення учнів до самостійного вивчення граматичних конструкцій, що передбачає аналізування прикладів складних речень за допомогою граматичних тренажерів. Відповідно, у процесі використання означених застосунків суб'єкти навчання ознайомлюються зі зразками мовлення, де подано певні синтаксичні конструкції та намагаються сформулювати правила їх вживання. Подібні завдання стимулюють когнітивні здібності здобувачів та розвивають мовне чуття (Cortez, 2020).

Важливою умовою ефективного оцінювання результативності навчальної діяльності є послуговування цифровими інструментами *Google Forms*, *Socrative* чи *Mentimeter*, зорієнтованих на отримання зворотного зв'язку. Ці платформи дозволяють вчителю моніторити прогрес учнів у реальному часі, оперативно виявляти прогалини в знаннях, коригувати навчальний контент та зосередитись на автоматизації граматичних навичок.

Отже, використання цифрових ресурсів для навчання синтаксису англійського складного речення розвиває гнучкість і креативність мислення, сприяє розвитку пізнавального інтересу здобувачів освіти, їхньому активному залученню в процес синтаксичного оформлення висловлення; надає заняттям пізнавально-ігрового характеру та забезпечує невимушену і розслаблену атмосферу під час навчання синтаксичного матеріалу.

Література

- Державний стандарт базової середньої освіти (2020): постанова від 30 вересня 2020 р. № 898. Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п#n16>
- Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10–11 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова (2017). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
- Пальчикова, О. О. Лінгвістичні засади навчання синтаксису майбутніх учителів англійської мови (2024). *Український педагогічний журнал*, 3, 241–247. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-3-241-247>
- Clark, R. (2023). *Assessment in language learning*. London. Bloomsbury Academic.
- Cortez, M. (2020). *Grammar in context: A practical approach*. London. Longman.
- Ellis, R. (2021). *Task-based language learning and teaching* (2nd ed.). Oxford. Oxford University Press.
- Harmer, J. (2020). *The practice of English language teaching* (5th ed.). London. Pearson.
- Steiger, H. (2018). *Technology in language learning*. Cambridge. Cambridge University Press.
- Taylor, P. (2021). *Digital learning in the classroom*. Oxford. Oxford University Press.
- Thornbury, S. (2017). *How to teach grammar*. Harlow. Pearson.

Mariya Pentsal

Kyryvi Rih State Pedagogical University

Use of Digital Resources when Teaching Syntax of the English Composite Sentence in the 11th Grade of General Secondary Education Institution

The article explores the use of digital resources in teaching 11th grade students the syntax of the English composite sentence. It shows that digital platforms such as Google Classroom and Edmodo, as well as the applications Quizlet, Kahoot, and web-services Google forms, Socrative, and Mentimeter, enhance students' motivation, encourage them in pair- and teamwork, and develop creative thinking when constructing composite sentences for oral or written expression.

Key words: digital resources, syntax, composite sentence, 11th grade students, general secondary education institution.

Сімоненко Ю. Я.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Науковий керівник – канд. пед. наук Дзекун Ю. О.

<https://doi.org/10.33989/pnpu.791.c3299>

Використання цифрових технологій як фактор мотивації при вивченні іноземної мови учнів старших класів

Сучасний урок іноземної мови фактично неможливо уявити без мультимедійної дошки та інтерактиву. Важливо наголосити, що старшокласники часто не вмотивовані у вивченні другої іноземної мови, тому завдання вчителів – організувати навчальний процес цілісно та ґрунтовно, щоб учні отримали максимум інформації та мотивації на уроці. Інтеграція цифрових технологій є важливим кроком у модернізації мовної освіти та мовленнєвих навичок.

Обов'язково наголосимо, що важливо врахувати наступне: мову дитина вчить самостійно чи індивідуально, з нею працює вчитель чи це робота у групі, адже залежно від того, за яких умов ми залучаємо цифрові технології та